

НАРЕДБА № 22 ОТ 4 ЮЛИ 2001 Г. ЗА БИОЛОГИЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО НА РАСТЕНИЯ, РАСТИТЕЛНИ ПРОДУКТИ И ХРАНИ ОТ РАСТИТЕЛЕН ПРОИЗХОД И НЕГОВОТО ОЗНАЧАВАНЕ ВЪРХУ ТЯХ

*ИЗДАДЕНА ОТ МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
ГОРИТЕ*

*Обн. ДВ. бр.68 от 3 Август 2001г., изм. ДВ. бр.13 от 10
Февруари 2006г.*

Глава първа. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С наредбата се уреждат правилата за:

1. биологичното производство на растения, растителни продукти и храни от растителен произход и техния внос;
2. означаването на биологичното производство;
3. контрола върху дейностите по т. 1 и 2.

(2) Биологичното производство се означава върху етикети, реклами или търговски документи.

Чл. 2. (1) Растенията и растителните продукти са произведени по биологичен начин, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) са спазени минималните изисквания за производство, посочени в наредбата и
2. при производството са използвани само:
 - а) (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) продукти за растителна защита, торове и подобрители на почвата, посочени в приложения № 1 и 2 и
 - б) семена или размножителен материал, произведени по биологичен начин.

(2) При биологичното производство на растения и растителни продукти не могат да се използват генетично модифицирани организми и/или продукти от тях.

Чл. 3. (1) Храните от растителен произход са произведени по биологичен начин, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) най-малко 95 % от съставките им от земеделски произход са добити, произведени или внесени в страната при спазване изискванията на глави втора и трета,
2. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) останалите им съставки от земеделски произход извън посочените в т. 1 са включени в приложение № 3,
3. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) съставките им от неземеделски произход са включени в приложение № 4,
4. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) те или съставките им от земеделски произход, посочени в т. 1, са третираны само с вещества, посочени в приложение № 5,
5. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) те или съставките им не са третираны с

йонизиращи лъчи,

6. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) производството или вносът им са били обект на контрол по реда на глава четвърта,

7. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) при етикетирането е посочен контролният орган съгласно чл. 17, ал. 1 и

8. са произведени без употребата на генетично модифицирани организми и/или продукти от тях.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Съставки от земеделски произход могат да бъдат допълнително включени в приложение № 3, когато в страната няма и не могат да бъдат внесени необходимите количества земеделски продукти, произведени по биологичен начин.

(3) Съставките, посочени в приложения № 3 и 4, и веществата, посочени в приложение № 5, се използват, както и всякакви производствени практики се извършват в съответствие с действащото законодателство и добрата производствена практика за производство и търговия с храни.

(4) Съставките, посочени в приложения № 3, 4 и 5, се използват за производството на храни, съставени основно от една или повече съставки от растителен произход, с изключение на вината.

Чл. 4. Храните от растителен произход са произведени по биологичен начин и когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) най-малко 70 % от съставките им от земеделски произход са получени от продукти, произведени или внесени в страната съгласно изискванията на глави втора и трета,

2. (доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) отговарят на изискванията по чл. 3, ал. 1, т. 2 - 8 и

3. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) са спазени изискванията за тяхното означаване, предвидени в чл. 51.

Чл. 5. (1) Растенията, растителните продукти и храните от растителен произход, произведени по биологичен начин, носят знак за биологично производство съгласно приложение № 6.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Продуктите и храните по ал. 1, предназначени за износ, носят знак за биологично производство съгласно приложение № 7.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Знакът по ал. 1 и 2 може да се използва от производителя, съответно вносителя на растения, растителни продукти и храни от растителен произход, след получаването на сертификат за биологично производство съгласно глава четвърта, раздел II.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

Глава втора.

ПРАВИЛА ЗА БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО НА РАСТЕНИЯ И ПРОДУКТИ ОТ РАСТИТЕЛЕН ПРОИЗХОД

Чл. 6. (1) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Правилата за биологично производство на растения и растителни продукти трябва да се прилагат най-малко две години преди засяването на съответната култура, а за многогодишните растения, с изключение на

ливадите - най-малко три години преди първата реколта.

(2) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Периодът по ал. 1 се означава като преходен период към биологично производство на растения и растителни продукти. Преходният период започва да тече от момента на сключването на договора по чл. 27, ал. 2.

(3) (Предишна ал. 2, изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган може да увеличи или намали преходния период в зависимост от това как е използвана земеделската земя след одобрение от министъра на земеделието и горите въз основа на становище на комисията по чл. 18. Намаляване на преходния период е допустимо, когато земеделските площи не са третирани с торове и подобрители на почвата, които не са включени в приложение № 1, и/или с продукти за растителна защита, невключени в приложение № 2, в продължение на не по-малко от три години преди началото на преходния период.

(4) (Предишна ал. 3, изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Министърът на земеделието и горите може да намали преходния период, когато съответните земеделски площи вече са преминали или за тях е започнал да тече преходен период и почвата или растенията са третирани с продукти за растителна защита, които не са включени в приложение № 2, ако това третиране е част от задължителните мерки за борба с болестите и неприятелите за определени растения на територията на страната или на част от нея съгласно Закона за защита на растенията.

(Предишна ал. 4 отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Срокът на преходния период по ал. 4 се определя така, че да се гарантира, че при изтичането му в почвата, а при многогодишни растения - в растенията, няма да има остатъчни количества от разпадането на съответния продукт за растителна защита.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Продукти от реколтата, добита или произведена след задължителното третиране по ал. 4, не могат да се продават с означението за биологичен начин на производство.

Чл. 7. (1) Всеки производител, който въвежда биологично производство, разработва и представя на контролния орган план за преход. Планът задължително съответства на изискванията за биологично производство за съответните растения, установени в наредбата.

(2) Контролният орган ежегодно следи и оценява изпълнението на представения план.

Чл. 8. (1) Преходът към биологично производство едновременно в цялото стопанство се извършва постепенно чрез редуване на полетата в съответствие с максималната продължителност на въвеждането и неговия план.

(2) При преход към биологично производство в част от стопанството производителят е длъжен:

1. да определи точните граници на тази част;
2. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) да води отделна документация за тази част;
3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) да предоставя възможност, контролните органи да контролират цялото стопанство;
4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) да почиства добре машините и инвентара при използването им в тази част.

Чл. 9. (1) При биологичното производство плодородието и биологичната

активност на почвата се поддържат и повишават чрез:

1. бобови растения, зелено торене или растения с дълбоки корени в рамките на подходящо сеитбообръщение;

2. внасяне в почвата на оборски тор, компостирани и некомпостирани материали и субпродукти от животновъдството, получени от стопанства с биологично производство.

(2) За активизиране на компоста могат да се използват смеси на базата на микроорганизми или растения, които не са генетично модифицирани.

(3) За активизиране на компоста и за поддържане на плодородието и биологичната активност на почвата могат да се използват и "биодинамични смеси" от скален прах, животински продукти или растения.

(4) Когато е невъзможно пълноценно подхранване на растенията или подобряване на почвата чрез методите, посочени в ал. 1, се използват торовете, посочени в приложение № 1.

(5) Торовете и животинските изпражнения, посочени в приложение № 1, могат да се използват само ако в комбинация с оборския тор, посочен в ал. 1, т. 2, не надвишават 170 кг азот на хектар земеделска земя на година.

Чл. 10. (1) При биологичното производство за борба с неприятели, болести и плевели по растенията се прилагат следните мерки:

1. избор на подходящи видове и сортове растения;

2. подходящо сеитбообръщение;

3. подходяща обработка на почвата;

4. защита на естествените неприятели на вредителите чрез създаване на благоприятни условия за тяхното развитие (места за гнездене, жив плет, прогонване на грабливи птици и др.);

5. опламеняване на плевелите.

(2) В случаи на непосредствена опасност, застрашаваща растението, за растителна защита се използват само продукти, включени в приложение № 2.

Чл. 11. (1) Растителните продукти са произведени по биологичен начин, когато използваните разсад, семена и посадъчен материал са произведени по биологичен начин.

(2) Семена и посадъчен материал се използват за биологично производство на растителни продукти, когато растението майка за семената или родителското растение (родителските растения) за посадъчния материал са произведени по биологичен начин най-малко за едно поколение, а при многогодишните растения - за два вегетационни периода, без употребата на генетично модифицирани организми и/или продукти от тях.

Чл. 11а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) създава и поддържа електронна база данни на сортовете посебен и посадъчен материал, произведен по биологичен начин. Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол може да възложи дейностите по създаване и поддържане на базата данни на избран от нея по реда на Закона за обществените поръчки подизпълнител.

(2) Само включените в базата данни сортове посевен и посадъчен материал, произведени по биологичен начин, се считат за налични в страната.

(3) Базата данни се актуализира четири пъти годишно - през последната работна седмица на януари, март, юни и септември.

(4) Производителят или търговецът на посевен и посадъчен материал, произведен по биологичен начин, подава заявление до ИАСАС за включване в базата данни на предлаганите от него сортове посевен и посадъчен материал.

(5) Заявлението съдържа информация за:

1. заявителя (име, седалище, адрес, представител),
2. контролния орган на производителя,
3. ботаническото наименование на вида, името на сорта и категорията на посевния или посадъчния материал,
4. района, в който заявителят може да доставя посевния или посадъчния материал,
5. подходящите за културата срокове на засяване или засаждане,
6. времето, обикновено нужно за такава доставка, и датата, от която той може да извършва такива доставки, и
7. страната и/или района, в който сортовете посевен и посадъчен материал са изпитвани, за да бъдат включени в Официалната сортова листа на България и/или в Европейския каталог.

(6) Към заявлението се прилага копие на договора между производителя на посевен и посадъчен материал и контролния орган по чл. 27, ал. 2, както и сертификат от контролния орган за биологично производство на посевния и посадъчния материал при спазване на изискванията на тази наредба.

(7) Заявителят е длъжен да информира ИАСАС за всяка промяна в обстоятелствата по ал. 5 и 6, както и когато количествата от сортовете посевен и посадъчен материал са изчерпани.

(8) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол може да откаже да включи в базата данни сортове посевен и посадъчен материал или да заличи от базата данни включени сортове посевен и посадъчен материал, когато изискванията на ал. 5 - 7 не са изпълнени.

(9) Базата данни съдържа следната информация за всеки включен сорт посевен или посадъчен материал:

1. информация за заявителя (име, адрес, представител),
2. за контролния орган на производителя,
3. за ботаническото наименование на вида, името на сорта и категорията на посевния или посадъчния материал,
4. за района, в който заявителят може да доставя посевния или посадъчния материал,
5. за подходящите за културата срокове на засяване или засаждане,
6. за времето, обикновено нужно за такава доставка, и датата, от която той може да извършва такива доставки, и
7. за страната и/или района, в който сортовете посевен и посадъчен материал са изпитвани, за да бъдат включени в Официалната сортова листа на България и/или в Европейския каталог.

(10) Базата данни е публична и достъпна чрез интернет, без заплащане на такса. Лицата по чл. 28 получават въз основа на молба до ИАСАС и извлечения от базата данни за посочени от тях сортове посевен и посадъчен материал.

(11) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол

ежегодно съобщава на лицата по чл. 28 за наличието на базата данни и за начина, по който те могат да получат информация от нея.

Чл. 11б. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) (1) Контролният орган може да разреши използването на посевен и посадъчен материал, които не са произведени по биологичен начин.

(2) Разрешението се дава в следните случаи:

1. когато в базата данни по чл. 11а няма определен сорт посевен или посадъчен материал от даден вид растение и никой от другите сортове от дадения вид растение, които са включени, не могат да се използват като подходящи заместители за конкретно планирано производство,

2. когато производителят или търговецът на посевен и посадъчен материал не може да достави на производителя преди времето на засаждане, при условия, че производителят е поръчал посевния и посадъчния материал навреме съгласно чл. 11а, ал. 9, т. 5, или

3. когато посевният или посадъчният материал се използват за извършване на опити или изследвания или за консервация на видовете растения.

(3) В случаите по ал. 2, т. 3 е необходимо и одобрението на министъра на земеделието и горите.

(4) Разрешението се дава на конкретен производител на растения и растителни продукти преди предстоящата сеитба.

(5) Контролният орган е длъжен да регистрира в своята отчетна документация сорта и количеството посевен и посадъчен материал, чието използване е разрешил.

(6) Министърът на земеделието и горите може служебно или по инициатива на един или няколко производители да разреши на всички производители на растения и растителни продукти използването на посевен и посадъчен материал от определен вид растения, които не са произведени по биологичен начин, когато нито един сорт посевен и посадъчен материал от дадения вид растения не са включени в базата данни по чл. 11а.

(7) Министърът на земеделието и горите може служебно или по инициатива на един или няколко производители да разреши на всички производители на растения и растителни продукти използването на определени сортове посевен и посадъчен материал, които не са произведени по биологичен начин, в случаите по ал. 2, т. 1.

(8) В случаите по ал. 6 и 7 заинтересованият производител или производители подава писмено мотивирано искане до министъра на земеделието и горите за издаване на разрешение. Разрешението се дава от министъра на земеделието и горите въз основа на становище на комисията по чл. 18.

(9) Разрешенията по ал. 6 и 7 се вписват в базата данни по чл. 11а.

(10) Посевният и посадъчният материал, които се използват при дадено разрешение, не трябва да са третирани с продукти за растителна защита, които не са включени в приложение № 2, освен ако това третиране е част от задължителните мерки за борба с болестите и неприятелите за определени растения на територията на страната или на част от нея съгласно Закона за защита на растенията, нито са произведени с употребата на генетично модифицирани организми и/или продукти от тях.

(11) Контролният орган изготвя до 31 януари годишен доклад относно дадените от него през предходната година разрешения, който предоставя на министъра на земеделието и горите.

(12) Докладът по ал. 11 съдържа следната информация по видове растения:

1. научното наименование на вида растение и името на сортовете посевен и

посадъчен материал,

2. основанието за даване на разрешение,
3. броя на дадените разрешения,
4. общото количество, чието използване е разрешено, и
5. данни за третирания с продукти за растителна защита съгласно ал. 9.

(13) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол изготвя до 31 януари годишен доклад за разрешенията по ал. 6 и 7 през предходната година, който предоставя на министъра на земеделието и горите. Докладът съдържа информацията по ал. 12 и срока на разрешенията.

(14) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол изготвя до края на февруари обобщен доклад за всички разрешения на базата на докладите по ал. 12 и 13.

Чл. 12. Събирането на некултивирани растения или части от тях, растящи в зони с естествена среда, се смята за биологичен начин на производство, когато:

1. в период 3 години преди брането тези зони не са третирани с продукти извън посочените в приложения № 1 и 2;
2. начинът на събиране не нарушава естествената среда и съществуването на видовете в съответната зона;
3. зоните не са подложени на индустриални замърсители или интензивен автомобилен трафик.

Чл. 13. За производството на гъби се използва само хранителна среда, която се състои от следните компоненти:

1. тор и животински изпражнения, включително продуктите, посочени в приложение № 1, т. 1 - 4, които:
 - а) произхождат от стопанства с биологично производство, или
 - б) отговарят на изискванията, посочени в приложение № 1, т. 1 - 4, над 25 % и само ако липсват продукти по буква "а";
2. продукти от земеделски произход, които произхождат от стопанства с биологично производство, различни от продуктите по т. 1;
3. торф, който не е химически третиран;
4. дървен материал, който не е химически третиран след отсичане на дърветата;
5. продукти от минерален произход, посочени в приложение № 1, вода и тор.

Чл. 14. (1) Нови торове и продукти за растителна защита се включват в списъците по приложения № 1 и 2 въз основа на становище на комисията по чл. 18.

(2) Нови торове се включват в приложение № 1, когато:

1. са незаменими хранителни вещества за растенията или са специфична съставка за подобряване на почвеното плодородие, което подобряване не може да се постигне чрез методите по чл. 9, ал. 1;
2. тяхното използване не замърсява и не въздейства отрицателно на околната среда.

(3) Нови продукти за растителна защита се включват в приложение № 2, когато:

1. са незаменими при борба с икономически важни болести и неприятели по растенията и не съществуват алтернативни биологични, земеделски, физически или методи, предложени от растителната селекционна практика;
2. при използването им не влизат в пряк контакт със семената, растенията или

растителните продукти, а при многогодишните растения не влизат в пряк контакт с плодовете в периода на тяхното нарастване;

3. третирането с тях не води до остатъчни количества в консумираните части на растенията;

4. тяхното използване не замърсява и не въздейства отрицателно на околната среда.

(4) Производителите на торове и продукти за растителна защита могат да правят предложения за изменение на приложения № 1 и 2 пред министъра на земеделието и горите. Предложенията включват обосновка за изменението и досие на новия тор или препарат.

(5) Досието по ал. 4 съдържа:

1. подробно описание на тора или продукта за растителна защита;

2. данни за начина на използване, състава и разтворимостта на тора или продукта за растителна защита;

3. информация за количествата пестицидни остатъци в консумираните части на растенията или в хранителните продукти и за отражението на тора или продукта за растителна защита върху околната среда;

4. начина за означаване използването на тора или продукта за растителна защита върху етикетите на земеделските или хранителните продукти.

Глава трета. ПРАВИЛА ЗА ВНОС

Чл. 15. (1) Растения, растителни продукти и храни от растителен произход, произведени по биологичен начин, се внасят в страната придружени от сертификат, издаден от официален орган на страната износител.

(2) Сертификатът по ал. 1 трябва да доказва, че партидата е произведена съгласно изисквания, еквивалентни на уредените в тази наредба, и е била подложена на постоянен и ефективен контрол чрез мерки, еквивалентни на предвидените в глава четвърта.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Оригиналът на сертификата по ал. 1 придружава стоките до помещенията на първия получател в страната. След това вносителят съхранява оригинала на сертификата в продължение най-малко на две години и го представя на контролните или надзорните органи при поискване.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Продуктите и храните по ал. 1 носят знак за биологично производство съгласно приложение № 8.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Министерството на земеделието и горите изготвя и публикува списък на страните, в които правилата за биологично производство и контрол са еквивалентни на предвидените в тази наредба.

Глава четвърта. КОНТРОЛ

Раздел I.

Органи за контрол

Чл. 17. (1) Контролът върху биологичното производство се осъществява от юридически лица - търговци или сдружения с нестопанска цел, получили разрешение от министъра на земеделието и горите.

(2) Министърът на земеделието и горите или упълномощени от него лица осъществяват надзор върху контролните органи по ал. 1.

Чл. 18. (1) При осъществяване на дейността си по чл. 17, ал. 2 министърът на земеделието и горите се подпомага от комисия по биологично земеделие, наричана по-нататък "комисията".

(2) Комисията се състои от нечетен брой членове. В състава ѝ се включват трима представители на Министерството на земеделието и горите, по един на Министерството на околната среда и водите, Министерството на икономиката, Министерството на здравеопазването, Изпълнителната агенция "Българска служба за акредитация"(ИАБСА) и по един представител на организации на производители, на преработватели, на потребители и на търговци на продукти, произведени по биологичен начин.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Председателят на комисията е заместник-министъра на земеделието и горите, който отговаря за биологично земеделие. Представителите на министерствата се определят от съответните министри, а представителят на ИАБСА - от изпълнителния директор на агенцията. Организациите на производителите, на преработвателите, на потребителите и на търговците определят по споразумение своите представители в комисията.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Комисията заседава най-малко два пъти годишно. Тя взема решенията си с мнозинство от 2/3 от присъстващите членове.

(5) За решаването на конкретни въпроси комисията може да покани за участие представители на консултантски служби, научни институти и на контролни органи.

Чл. 19. Комисията дава становища при:

1. избора на контролните органи, както и при отнемане на разрешението им;
2. решаването на въпроси, свързани с биологичното производство на растения, растителни продукти и храни от растителен произход и неговото означаване.

Чл. 20. Министърът на земеделието и горите със заповед открива процедура за определяне на контролен орган:

1. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) въз основа на молба на юридическото лице;
2. (отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

Чл. 21. (1) За получаване на разрешение по чл. 17, ал. 1 лицата подават молба в Министерството на земеделието и горите, дирекция "Развитие на селските райони". Молбата съдържа данни за правния статут на лицето: регистрация, включително и БУЛСТАТ номер, наименование (фирма), седалище, адрес (адрес на управление) и предмет на дейност, а за сдружение с нестопанска цел - и целите и средствата за постигането им.

(2) Молбата по ал. 1 се придружава от:

1. решение за съдебна регистрация, удостоверение за актуално състояние,

удостоверение за данъчна регистрация и карта за идентификация по регистър БУЛСТАТ;

2. сертификат за акредитация, издаден от ИАБСА, с който се удостоверява съответствието с изискванията на БДС EN 45 011.

(3) В молбата по ал. 2 задължително:

1. се описва процедурата за извършване на контрол, включваща подробно описание на предпазните и контролните мерки, които лицето се задължава да приложи при осъществяване на контрола, и гаранции за тяхната обективност;

2. се посочват данни за лабораторията/лабораториите, която/които ще извършва(т) анализи за остатъчни количества от неразрешени продукти, съгласно настоящата наредба;

3. се посочват мерките, които контролният орган прилага при установяване на нарушения при биологичното производство и неговото означаване;

4. се посочват данни за техническото оборудване и административния капацитет, с които разполага;

5. се посочват данни за броя на неговите служители и тяхната квалификация и опит в контролната дейност.

(4) Министърът на земеделието и горите упълномощава лица, които извършват проверка на място за установяване на съответствието на представената документация с фактическите условия за извършване на контролната дейност.

(5) Когато при проверката не се установи необходимото съответствие по ал. 4 или е установен пропуск в представената документация, кандидатът писмено се уведомява за това и му се дава указание за отстраняването им. В тези случаи срокът по ал. 6 спира да тече до отстраняване на несъответствието или пропуските.

(6) В двуседмичен срок от постъпване на молбата и документите по ал. 2 министърът на земеделието и горите издава разрешение или прави мотивиран отказ.

(7) Заповедта на министъра на земеделието и горите по ал. 6 се обжалва пред Върховния административен съд по реда на Закона за административното производство.

Чл. 22. Министерството на земеделието и горите изготвя и публикува списък на контролните органи, получили разрешение от министъра на земеделието и горите, който се актуализира.

Чл. 23. Надзорът по чл. 17, ал. 2 включва проверка:

1. за обективността на извършваната от контролния орган дейност и ефективност на контрола;

2. на приложените от контролния орган мерки при установени нарушения на биологичното производство и неговото означаване.

Чл. 24. Контролните органи:

1. оказват съдействие и предоставят исканата информация на упълномощените по чл. 17, ал. 2 лица при изпълнение на техните задължения;

2. осигуряват на упълномощените по чл. 17, ал. 2 лица достъп до своите офиси и други помещения за инспекция;

3. представят в дирекция "Развитие на селските райони" ежегодно до 31 януари подробен годишен отчет за предходната година и списък на лицата, върху които са осъществили контрол до 31 декември предходната година;

4. съобщават в дирекция "Развитие на селските райони" за промяна в

обстоятелствата по чл. 21, ал. 2 и 3 в 7-дневен срок от настъпването ѝ.

Чл. 25. Контролните органи са длъжни:

1. да осъществяват контролните мерки, посочени в раздели III, IV и V;
2. да не разгласяват информацията, която са получили при извършване на контрола; данните от проверките се предоставят само на контролирания производител и на компетентните държавни органи;
3. да отнемат издадения сертификат и да наредят преустановяване на ползването на означението за биологичното производство от цялата партида или производство, когато установят нарушение на правилата за биологично производство и/или неговото означаване;
4. да забранят на производителя или вносителя за определен период да търгува с продукти с означението на биологичния начин на производство, когато се констатират нарушения на правилата за биологично производство и/или неговото означаване.

Чл. 26. (1) Министърът на земеделието и горите отнема разрешението за извършване на контрол, когато:

1. контролът не е обективен или ефективен;
 2. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) контролният орган не прилага посочените в чл. 21, ал. 3 процедури и мерки или не разполага вече с необходимия технически и административен капацитет;
 3. контролният орган не изпълнява задълженията си по чл. 24 и 25;
 4. (отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)
 5. при подаване на молбата и документите по чл. 21, ал. 2 са представени неверни данни;
 6. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) контролният орган неоснователно отказва да издаде сертификат за биологично производство или не спазва условията и реда за издаване на такъв сертификат.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Разрешението се отнема и по искане на контролния орган.
- (3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролните органи, чието разрешение е отнето, се заличават от списъка по чл. 22.

Раздел II.

Издаване на сертификат

Чл. 27. (1) Всяко лице, което с цел търговия произвежда по биологичен начин растения, растителни продукти и храни от растителен произход или ги внася в страната, е длъжно да информира контролен орган, получил разрешение съгласно чл. 17, и да се регистрира и контролира от този контролен орган.

(2) Контролният орган и производителят/вносителят сключват договор, с който се уреждат отношенията по осъществяване на контрола, заплащането за контрола и издаването на сертификат за биологично производство.

(3) Въз основа на договора по ал. 1 контролният орган има право да осъществява контролните мерки, посочени в раздели III, IV и V.

Чл. 28. (1) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) В едномесечен срок от сключването на договора с контролния орган лицата по чл. 27, ал. 1 представят в Министерството на земеделието и горите писмена информация относно дейността си.

(2) Информацията по ал. 1 включва:

1. името (фирмата) и адреса (адреса на управление) на производителя или вносителя;

2. извършваната дейност;

3. местоположението на помещенията и идентификатор на недвижимите имоти, на които се отглеждат растения по биологичен начин;

4. датата, от която производителят не използва торове и препарати, несъвместими с биологичното производство;

5. контролния орган.

(3) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Към информацията се прилага декларация, че производителят или вносителят ще спазва правилата за биологично производство, съответно внос на растения, растителни продукти и храни от растителен произход, произведени по биологичен начин, както и за означаване на биологичното производство.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Министерството на земеделието и горите изготвя и публикува списък, съдържащ имената и адресите на лицата по ал. 1, който се актуализира.

Раздел III.

Контролни мерки при производството на растения и растителни продукти

Чл. 29. (1) Производителите на растения и растителни продукти са длъжни да обособят земите и другите места за производство и складиране на продукти, произведени по биологичен начин, в стопанство, отделно от другите им производства.

(2) Забранява се складирането на торове и продукти за растителна защита, несъвместими с биологичния начин на производство, в стопанствата по ал. 1.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Цехове за преработка и разфасовка и за означаване и места за продажба могат да бъдат част от стопанството по ал. 1, когато работят само с негови продукти.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) При сключване на договора между производителя и контролния орган съгласно чл. 27 производителят представя декларация, която съдържа:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) пълно описание на стопанството, включващо идентификаторите на недвижимите имоти за производство и/или районите за бране, складовата база и местата за преработка, разфасовка и опаковане;

2. описание на мерките, които производителят трябва да предприеме за спазване изискванията на тази наредба;

3. датата на последното третиране на площите и/или районите, от които се добива реколтата, с продукти за растителна защита, чиято употреба е несъвместима с биологичния начин на производство;

4. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) описание на мерките за намаляване риска от замърсяване на продуктите и мерките за почистване на местата за съхранение и

производство;

5. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) съгласие за спазване на правилата за биологично производство и за неговото означаване;

6. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) съгласие да бъдат прилагани спрямо него санкциите, предвидени от контролния орган, при неспазване на правилата за биологично производство и за неговото означаване;

7. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) задължение писмено да информира купувачите на своята продукция, когато тя не отговаря на правилата за биологично производство;

8. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) списък на производители, на които той е възложил изпълнение на дейности по биологично производство, техните контролни органи и описание на система за проследяване на доставките от тях;

9. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) уверение, че между него и други производители, на които той е възложил изпълнение на дейности по биологично производство, е сключено споразумение, с което се дава съгласие за обмен на информация между неговия контролен орган и контролните органи на подизпълнителите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Декларацията по ал. 1 се подписва от производителя.

(3) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Производителят е длъжен да информира контролния орган за промени в обстоятелствата по ал. 1, т. 1 - 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган проверява информацията по ал. 1, т. 1 - 3 и съставя доклад за резултатите от проверката. При наличие на несъответствие с правилата за биологично производство той предписва на производителя изпълнението на подходящи мерки и мероприятия.

(5) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Докладът по ал. 4 се подписва и от производителя.

Чл. 31. Ежегодно до 31 януари производителите на растения и растителни продукти представят на контролния орган програма за производство на растителни продукти по биологичен начин. С програмата се определят площите, на които ще се извърши производството.

Чл. 32. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) (1) Производителите на растения и растителни продукти водят отчетност, която позволява да се проследят:

1. продавачът, доставчикът, произходът, видът и количеството на закупените суровини и тяхното използване, и

2. купувачът, получателят, видът, количеството и направлението на продадените растения и растителни продукти.

(2) При директни продажби на краен потребител се осчетоводява общото количество растения и растителни продукти, продадено за деня.

Чл. 33. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган извършва пълна проверка на място поне един път годишно.

(2) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган може да извършва и допълнителни планови или внезапни проверки.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) При извършване на проверките контролният орган може да взема проби от почви, поливни води и растения с цел проверка наличието на торове и препарати, несъвместими с биологичния начин на производство.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) За всяка извършена проверка контролният орган съставя протокол, който се подписва от проверяваното лице.

Чл. 34. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Производителите на растения и растителни продукти са длъжни да осигуряват достъп на контролния орган до проверяваните обекти и до отчетната им документация и да му предоставят исканата информация, свързана с контролираната дейност, включително резултати от изследвания и проби.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Растенията и растителните продукти, произведени по биологичен начин, се превозват само в затворени и запечатани опаковки, контейнери или превозни средства, които не позволяват подмяна на тяхното съдържание без нарушаване целостта на печата.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Върху опаковката, контейнера или превозното средство по ал. 1 се поставя етикет, който съдържа:

1. името (фирмата) и адреса на производителя;
2. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) наименованието на продукта и означение на биологичния начин на производство;
3. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) името (фирмата) на контролния орган.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Опаковането на продуктите съгласно ал. 1 не е задължително, когато:

1. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) превозът се осъществява между производител и друг производител, преработвател или вносител, които се контролират от контролни органи, получили разрешение по реда на раздел I,
2. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) контролните органи на производителя и получателя са дали съгласието си за извършване на превоза, и
3. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) превозът се съпътства от документи, които съдържат информацията по ал. 2.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Когато един производител произвежда както растения и растителни продукти по биологичен начин, така и растения и растителни продукти по друг производствен начин, на контрол подлежат всички земеделски площи, производствени помещения и места за съхранение на суровини.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) В случаите по ал. 1 не могат да се отглеждат еднакви видове растения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага за многогодишни растения, когато площите, в които не се отглеждат растения по биологичен начин, са в преход към биологично производство, който не може да надвишава 5 години. В този случай производителят е длъжен:

1. да съгласува ежегодно с контролния орган плана за прехода;
2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) да вземе мерки продуктите, произведени по биологичен начин, да не се смесват с продуктите, които са в преход от същия сорт;
3. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) да уведомява контролния орган поне 48 часа преди прибиране на всяка реколта;
4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) да съобщава на контролния орган след прибиране на реколтата количеството и другите данни, идентифициращи растителните продукти, както и за мерките, гарантиращи разделното им съхранение.

(4) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага за площи, одобрени от министъра на

земеделието и горите, за провеждане на научни изследвания при спазване условията по ал. 3, т. 1 - 4.

(5) Разпоредбата на ал. 2 не се прилага за семена, посадъчен материал и разсади при спазване на условията на ал. 3, т. 1 - 4.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) (1) Когато производителят има съмнение, че произведеното растение или продукт не отговаря на изискванията на глава втора, той е длъжен да го отдели и да го обозначи като неотговарящо на изискванията за биологично производство, както и да уведоми контролния орган по начин, предварително уговорен между тях. Производителят може да предлага на пазара такава продукция само след като докаже, че е произведена при спазването на изискванията на глава втора, или без означение за биологично производство.

(2) Когато контролният орган има основателно съмнение, че произведеното растение или продукт не отговаря на изискванията на глава втора, той може да изиска от производителя да не го предлага на пазара с означение за биологично производство. Контролният орган е длъжен да разреши на производителя да предлага на пазара продукцията, ако производителят докаже, че тя е произведена при спазването на изискванията на глава втора. Разрешението се дава не по-късно от изтичането на определен срок. Срокът се определя предварително от контролния орган в правилата му за контрол съгласно чл. 21, ал. 3.

Раздел IV.

Контролни мерки при производството на храни от растителен произход

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) При сключване на договора между производителя и контролния орган съгласно чл. 27 производителят представя декларация, която съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) пълно описание на предприятието, вкл. оборудването, което се използва за приемане, разфасовка, преработка, опаковане, означаване и съхранение на земеделските продукти и начина на транспортирането им,

2. описание на мерките, които производителят трябва да предприеме за спазване правилата на тази наредба,

3. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) съгласие за спазване на правилата за биологично производство и за неговото означаване,

4. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) съгласие да бъдат прилагани спрямо него санкциите, предвидени от контролния орган, при неспазване на правилата за биологично производство и за неговото означаване,

5. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) задължение да информира писмено купувачите на своята продукция, когато тя не отговаря на правилата за биологично производство,

6. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) списък на производители, на които той е възложил изпълнение на дейности по биологично производство, техните контролни органи и описание на система за проследяване на доставките от тях,

7. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) уверение, че между него и други производители, на които той е възложил изпълнение на дейности по биологично производство, е сключено споразумение, с което се дава съгласие за обмен на информация между неговия контролен орган и контролните органи на подизпълнителите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Декларацията по ал. 1 се подписва от производителя.

(Предишна ал. 3 отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

(3) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Производителят е длъжен да информира контролния орган за промени в обстоятелствата по ал. 1, т. 1 - 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган проверява информацията по ал. 1, т. 1 - 2 и съставя доклад за резултатите от проверката. При наличие на несъответствие с правилата за биологично производство той предписва на производителя изпълнението на подходящи мерки и мероприятия.

(5) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Докладът по ал. 4 се подписва и от производителя.

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Производителите на храни от растителен произход водят отчетност, която позволява да се установи:

1. продавачът, доставчикът, произходът, видът и количеството на вложените в производството земеделски продукти, които са доставени в стопанството;

2. купувачът, получателят, видът и количеството на храните, напуснали стопанството;

3. произходът, видът и количеството на вложените в производството добавки и спомагателни материали и съставът на произведените храни;

4. извършването на проверките по чл. 42.

Чл. 38. Производител, който произвежда храни по биологичен начин и храни по небιологичен начин, е длъжен:

1. да складира суровините и продуктите на биологичното производство отделно от другите суровини и продукти;

2. да извършва производството на храни по биологичен начин на цели партии, отделени пространствено или във времето от другите производства;

3. (доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) да съобщава на контролния орган за началото на биологичното производство в определен от него срок, когато то не се осъществява редовно в предварително определено време или дни;

4. да идентифицира партидите, произведени по биологичен начин, така че да изключи смесването им с други продукти;

5. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) да обозначава храните, произведени по биологичен начин, като такива през цялото време на съхранението при него.

Чл. 39. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган извършва пълна проверка на място поне един път годишно.

(2) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган може да извършва и допълнителни планови или внезапни проверки.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Когато има съмнение, че се използват неразрешени продукти, контролният орган може да вземе проби за изследване на храните.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) За всяка извършена проверка контролният орган съставя протокол, който се подписва от проверяваното лице.

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Производителите на храни са длъжни да

осигуряват достъп на контролния орган до проверяваните обекти и до отчетната им документация и да му предоставят исканата информация, свързана с контролираната дейност.

Чл. 41. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Храните, произведени по биологичен начин, се превозват на територията на страната само в затворени и запечатани опаковки, контейнери или превозни средства, които не позволяват подмяна на тяхното съдържание, без да се наруши целостта на печата.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Върху опаковката, контейнера или превозното средство по ал. 1 се поставя етикет, който съдържа:

1. името (фирмата) и адреса на производителя;

2. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) наименованието на храната и означение на биологичния начин на производство;

3. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) контролния орган.

(3) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Опаковането на продуктите съгласно ал. 1 не е задължително, когато:

1. превозът се осъществява между производител и друг производител или вносител, които се контролират от контролни органи, получили разрешение по реда на раздел I;

2. контролните органи на производителя и получателя са дали съгласието си за извършване на превоза, и

3. превозът се съпътства от документи, които съдържат информацията по ал. 2.

Чл. 42. (1) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Когато производителите на храни от растителен произход получат земеделски продукти от стопанство с биологично производство, те проверяват целостта на опаковките или контейнерите и наличието на етикет, съответстващ на чл. 41, ал. 2, както и съпътстващите превоза документи.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) (1) Когато производителят има съмнение, че произведеният продукт не отговаря на изискванията на глава втора, той е длъжен да отдели продукта и да го обозначи като неотговарящ на правилата за биологично производство, както и да уведоми контролния орган по начин, предварително уговорен между тях. Производителят може да предлага на пазара такъв продукт само след като докаже, че е произведен при спазването на изискванията на глава втора, или без означение за биологично производство.

(2) Когато контролният орган има основателно съмнение, че произведеният продукт не отговаря на изискванията на глава втора, той може да изиска от производителя да не го предлага на пазара с означение за биологично производство. Контролният орган е длъжен да разреши на производителя да предлага на пазара продукта, ако производителят докаже, че продуктът е произведен при спазването на изискванията на глава втора. Разрешението се дава не по-късно от изтичането на определен срок. Срокът се определя предварително от контролния орган в правилата му за контрол по чл. 21, ал. 3.

Раздел V. Контролни мерки при внос

Чл. 43. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) При сключване на договора между вносителя и контролния орган съгласно чл. 27 вносителят представя декларация, която съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) пълно описание на дейността на вносителя, вкл. помещенията и съоръженията за съхранение, разопаковане, опаковане, означаване на внесените продукти и граничните пунктове, през които ще се извършва вносът;

2. описание на мерките, които вносителят трябва да предприеме за спазване изискванията на наредбата;

3. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) съгласие за спазване на правилата за биологично производство и за неговото означаване;

4. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) съгласие да бъдат прилагани спрямо него санкциите, предвидени от контролния орган, при неспазване на правилата за биологично производство и за неговото означаване;

5. (нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) задължение писмено да информира купувачите на своята продукция, когато тя не отговаря на правилата за биологично производство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Декларацията по ал. 1 се подписва от вносителя.

(3) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Вносителят е длъжен да информира контролния орган за промени в обстоятелствата по ал. 1, т. 1 - 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган проверява информацията по ал. 1, т. 1 - 2 и съставя доклад за резултатите от проверката. При наличие на несъответствие с правилата за биологично производство той предписва на вносителя изпълнението на подходящи мерки и мероприятия.

(5) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Докладът по ал. 4 се подписва и от вносителя.

Чл. 43а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) (1) Вносителите на растения, растителни продукти и храни от растителен произход, произведени по биологичен начин, водят складова и финансова отчетност, която позволява да се установят:

1. продавачът, превозвачът, произходът, видът и количеството на всяка внесена партида;

2. купувачът, получателят, видът и количеството на продадените от вносителя продукти.

(2) Вносителите са длъжни да предоставят на контролните органи подробна информация относно превоза на внесените продукти от страната износител до неговите помещения, съответно до помещенията на първия получател в страната, както и относно превоза на внесените продукти от неговите помещения, съответно от помещенията на първия получател до следващите получатели в страната.

(3) Вносителите са длъжни да съобщават на контролния орган за вноса на всяка партида продукти, както и за първия получател на територията на страната и да им представят копия на сертификатите, доказващи биологичния начин на производство.

Чл. 43б. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Вносител, който съхранява продукти, произведени по биологичен начин, в складови помещения, където се съхраняват и други продукти, е длъжен:

1. да отдели продуктите, произведени по биологичен начин, от другите продукти;

2. да идентифицира партидите, произведени по биологичен начин, така че да изключи смесването им с други партиди.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган извършва пълна проверка на място на помещенията и съоръженията на вносителя най-малко един път годишно. По преценка на контролния орган се проверяват и други съоръжения за съхранение, които вносителят използва. Контролният орган проверява стоквата и финансовата отчетност по чл. 43а и сертификатите по чл. 15.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Контролният орган може да извършва и допълнителни планови или внезапни проверки.

(3) Когато има съмнение, че се използват неразрешени продукти, контролният орган може да вземе проби за изследване на продуктите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) За всяка извършена проверка контролният орган съставя доклад, който се подписва от проверяваното лице.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Всеки вносител е длъжен да осигурява достъп на контролния орган до проверяваните обекти и до отчетната документация.

(2) Вносителите са длъжни да предоставят на контролния орган всякаква информация, свързана с контролираната дейност.

Чл. 46. (1) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Растенията и продуктите от тях, произведени по биологичен начин, се внасят в страната само в затворени и запечатани опаковки или контейнери, които не позволяват подмяна на тяхното съдържание без нарушаване целостта на печата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Опаковките и контейнерите по ал. 1 трябва да носят обозначение на износителя и съответните номера, позволяващи идентифицирането на партидата със сертификата по чл. 15.

Чл. 47. (1) (Доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) При получаване на растения и продукти от тях, произведени по биологичен начин в друга държава, вносителят проверява целостта на опаковките или контейнерите и съответствието между партидата и сертификата, който я придружава, и документиращ резултатите от проверката.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) (1) Когато вносителят има съмнение относно това, дали внесеният продукт е произведен по биологичен начин, той е длъжен да отдели продукта и да го обозначи като неотговарящ на правилата за биологично производство, както и да уведоми контролния орган по начин, предварително уговорен между тях. Вносителят може да предлага на пазара такъв продукт само след като докаже, че е произведен по биологичен начин, или без означение за биологично производство.

(2) Когато контролният орган има основателно съмнение, че внесеният продукт не е произведен по биологичен начин, той може да изиска от вносителя да не го предлага на пазара с означение за биологично производство. Контролният орган е длъжен да разреши на вносителя да предлага на пазара внесения продукт, ако вносителят докаже, че продуктът е произведен по биологичен начин. Разрешението се дава не по-късно от изтичането на определен срок. Срокът се определя предварително от контролния орган в правилата му за контрол по чл. 21, ал. 3.

Чл. 47б. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Вносител, който внася храни, произведени

по биологичен начин, и храни, произведени по друг производствен начин, е длъжен:

1. да складира суровините и продуктите на биологичното производство отделно от другите суровини и продукти;
2. да идентифицира партидите, произведени по биологичен начин, така че да изключи смесването им с други продукти.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Внесените растения и растителни продукти, произведени по биологичен начин, се превозват на територията на страната при спазване на изискванията по чл. 41.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

Чл. 48а. (Нов - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) Биологичното производство се означава върху растения, растителни продукти и храни от растителен произход чрез използване на думите "биологичен", "екологичен", "органичен" или техните производни "био" и "еко".

Глава пета.

ОЗНАЧАВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО

Чл. 49. При етикетиране и реклама на растителни продукти биологичното производство може да се означа, когато:

1. означението се отнася за начин на земеделско производство;
2. продуктът е произведен или внесен в страната при спазване изискванията на глави втора и трета;
3. производството или вносът са били обект на контрол по реда на глава четвърта;
4. при етикетирането е отбелязано името на контролния орган.

Чл. 50. (1) При етикетиране и реклама на храни от растителен произход биологичното производство може да се означа, когато са спазени изискванията по чл. 3.

(2) Етикетът на храните от растителен произход включва изброяване на всички използвани съставки в низходящ ред според тяхното процентно тегло. Той включва и пълните наименования на всички използвани добавки.

(3) За съставките по чл. 3, ал. 1, т. 2 в етикета се отбелязва, че не са произведени по биологичен начин.

(4) Когато в храната от растителен произход са вложени билки и/или подправки, те се отбелязват в етикета й, а когато съставляват повече от 2 % от общото тегло на храната, се посочва и тяхното процентно съотношение.

(5) Всяко вещество, включено в храна от растителен произход, се счита за отделна съставка и се отбелязва в етикета съгласно ал. 2 и 3.

Чл. 51. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.) (1) Означенията на храните по чл. 4 задължително посочват процента на съставките от земеделски произход в продукта, които са произведени по биологичен начин, чрез израза "X % от съставките от земеделски произход са произведени по биологичен начин".

(2) Член 50, ал. 2 - 5 се прилага съответно и за означенията на храните по чл. 4.

Чл. 52. (Отм. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

Чл. 53. При етикетиране и реклама на растителни продукти или храни от растителен произход означението "продукт от стопанство в преход към биологично производство" може да се съдържа, при условие че:

1. са спазени изискванията по чл. 2 или 3, с изключение на продължителността на периода на преход;
2. е спазен период на преход от най-малко дванадесет месеца преди прибиране на реколтата;
3. означението не въвежда в заблуждение купувача по отношение на разликата на продукта от продуктите, които отговарят на всички изисквания по чл. 2 или 3;
4. означението е с цвят, размери и шрифт, не по-очевидни от продажното наименование на продукта;
5. означението на думата "биологично производство" не е по-очевидно от думите "продукт от стопанство в преход към";
6. продуктът съдържа само една съставка от растителен произход;
7. е отбелязано името на контролния орган, осъществил контрола върху последната операция;
8. продуктът е произведен без употребата на генетично модифицирани организми и/или продукти от тях.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "земеделски продукти" са непреработени растителни и животински продукти;
2. "растителни продукти" са тези от растителен произход, вкл. семена, необработени или претърпели проста обработка в такава степен, че вече не могат да се смятат за растения;
3. "храни от растителен произход" са преработените растения и растителни продукти, предназначени за човешка консумация и съставени основно от една или повече съставки от растителен произход;
4. "конвенционално производство" е производство, което не отговаря на изискванията на тази наредба;
5. "екстензивно животновъдство" е животновъдството, при което на големи площи се отглеждат малък брой животни, които се изхранват само с фураж, произведен от тези площи;
6. "производство на растителни продукти" са агротехническите операции, извършвани при селскостопанска дейност с цел добиване, опаковане и първо етикетиране на растителни продукти;
7. "производство на храни от растителен произход" са: операциите за консервиране и/или обработка на растения и растителни продукти, както и опаковане и/или изменение на отразяването на биологичното производство при етикетиране на тези продукти в сурово състояние, консервирани и/или обработени;
8. "етикетиране" е поставянето на текстове, означения, марки, картини или знаци върху опаковка, документ, етикет, бандерол или увивна лента на земеделски продукт;
9. "съставки от земеделски произход" са:
 - а) непреработените земеделски продукти, продуктите, получени от тях чрез

измиване, почистване или чрез термична, механична и физична обработка за намаляване съдържанието на вода в продукта;

б) продуктите, получени от продуктите по буква "а" чрез други операции, използвани при производството на храни, освен ако тези продукти не се считат за хранителни добавки или ароматични вещества;

10. "съставки от неземеделски произход" са: хранителните добавки, поддържащи вещества, ароматични вещества, вода, сол, препарати, приготвени на базата на микроорганизми, минерали, микроелементи и витамини;

11. "ароматични вещества" са веществата, добити чрез физични, химични или микробиологични процеси от растителни или животински суровини, които са предназначени за храна;

12. "хранителни добавки" са веществата от натурален или изкуствен произход, които обикновено не се използват самостоятелно като храна или като суровина за производство на храни независимо от това, дали имат хранителни свойства, и които се добавят по технологични съображения към храната при производството, обработката, опаковането, транспорта или съхраняването ѝ и остават като нейна съставка;

13. "ензими за хранителни добавки" са хранителните добавки, които се използват за разтваряне, разреждане, разпръскване или друга промяна чрез физични методи на друга хранителна добавка, без да се променя нейната технологична функция, с цел улесняване манипулацията и използването ѝ;

14. " преход към биологично производство" е периодът от започване прилагането на правилата на биологично производство до момента, когато продуктите могат да бъдат продавани като "сертифициран биологичен продукт";

15. "зелено торене" е заораването на зелени и сочни надземни части на растенията с цел повишаване плодородието на почвата;

16. "компостиране" е получаването на биологичен тор чрез предварително разлагане на растителни и/или животински отпадъци от селското стопанство и промишлеността или с комунално-битов произход;

17. "минерален тор" е торът, в който обявените хранителни вещества са под формата на неорганични соли, които са получени при химически промишлени процеси;

18. "търговия" е съхраняването или излагането с цел продажба, предлагането за продажба, продажбата, доставката или пласирането на пазара под всякаква друга форма на продукти, произведени по биологичен начин.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (1) До 2005 г. се разрешава използването на семена и размножителен материал, които не са получени по биологичен начин, за производство на растителни продукти по биологичен начин.

(2) Разрешение по ал. 1 се дава на производители, които докажат пред контролиращия ги орган, че на пазара няма семена и размножителен материал, произведени по биологичен начин. В този случай семената и размножителният материал, които се използват, не трябва да са третирани с препарати, невключени в приложение № 2.

§ 3. Тази наредба се издава на основание § 3 от Закона за защита на растенията и отменя Наредба № 15 от 1999 г. за биологично производство на земеделски и хранителни продукти и неговото означаване върху тях (ДВ, бр. 75 от 1999 г.).

Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1, т. 2, буква "а"

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

Торове и подобрители на почвата

Наименование на състава и условията на приложение	Описание, изисквания по отношение
1	2

Сложни продукти или продукти, които съдържат само:

1. Оборски тор
Продукт, съставен от смес на животински екскременти с растителна маса (постеля)
Необходимостта е призната от контролния орган
Посочват се животинските видове
Единствено с произход от екстензивно животновъдство
2. Изсушени оборски и дехидратиран птичи тор
Необходимостта е призната от контролния орган
Посочват се животинските видове
Единствено с произход от екстензивно животновъдство
3. Компост от твърди животински екскременти, включително птичи торове и компостиран оборски торове
Необходимостта е призната от контролния орган
Посочват се животинските видове
Забранено е използването им от промишлени животновъдни ферми
4. Течни животински екскременти (течен оборски тор и урина)
Използване след контролирана ферментация и/или подходящо разреждане
Необходимостта е призната от контролния орган
Посочват се животинските видове
Забранено е използването им от промишлени животновъдни ферми
5. Компостира-

Продукт, получен от битови отпадъ-

ни или ферментирани битови отпадъци	<p>ци след тяхното компостиране или анаеробна ферментация за производство на биогаз</p> <p>Само растителни и животински битови отпадъци</p> <p>Само когато са произведени в затворена и контролирана събирателна система за отпадъци. Максимално съдържание в мг/кг сухо вещество на: кадмий - 0,7; мед - 70; никел - 25; олово - 45; цинк - 200; живак - 0,4; хром (тотално) - 70; хром (VI) - 0</p> <p>Само за период до 31.ІІІ.2006 г.</p> <p>Необходимостта е призната от контролния орган</p>
6. Торф	Ограничено използване за градинарство (зеленчукопроизводство, цветарство, лесовъдство и в разсадниците)
7. Глини (напр. перлит или други)	-
8. Отпадъци от гъбопроизводството	Първоначалният състав трябва да отговаря на посочените в настоящия списък продукти
9. Изпращения от червеи (ломбрикомпост) и насекоми	-
10. Гуано	Необходимостта е призната от контролния орган
11. Компостирана или ферментирала смес от растителни материи	<p>Продукт, получен от смеси с растителен произход след тяхното компостиране или анаеробна ферментация за производство на биогаз</p> <p>Необходимостта е призната от контролния орган</p>
12. Продукти или субпродукти с растителен произход за торене (брашно от кюспе на маслодайни растения, какаови черупки, вторични малцови корени)	-
13. Водорасли и	Получени единствено чрез: физичес-

- | | |
|---|--|
| <p>продукти
от водорасли</p> | <p>ка обработка, включваща дехидра-
тация, замразяване и смилане
Необходимостта е призната от
контролния орган</p> |
| <p>14. Дървени стър-
готини или
дървени отпа-
дъци</p> | <p>Дървесина, която не е третирана
с химически вещества след
отсичането</p> |
| <p>15. Компостирани
дървесни кори</p> | <p>Дървесина, която не е третирана с
химически вещества след отсичането</p> |
| <p>16. Дървесна
пепел</p> | <p>Дървесина, която не е третирана с
химически вещества след отсичането</p> |
| <p>17. Естествен мек
фосфат</p> | <p>Със съдържание на кадмий, по-
малко или равно на 90 мг/кг P2O5</p> |
| <p>18. Алуминиево-
калциев
фосфат</p> | <p>Със съдържание на кадмий, по-
малко или равно на 90 мг/кг P2O5
Ограничена употреба при алкални
почви (pH>7,5)</p> |
| <p>19. Сгурия от де-
фосфорация</p> | <p>Необходимостта е призната от кон-
тролния орган</p> |
| <p>20. Необработена
сол на калие-
вата основа
(каинит,
силвинит...)</p> | <p>Необходимостта е призната от
контролния орган</p> |
| <p>21. Калиев сулфат,
съдържащ
магнезиева
сол</p> | <p>Продукт, получен от необработена
сол на калиевата основа чрез физи-
чески процеси и съдържащ също и
магнезиева сол. Необходимостта е
призната от контролния орган</p> |
| <p>22. Винаса
(винена кал)
или екстракти</p> | <p>С изключение на амонячна винаса</p> |
| <p>23. Калциев кар-
бонат от есте-
ствен произход
(например
креда, мергел,
смян варовик,
фосфатна
креда...)</p> | <p>-</p> |
| <p>24. Калциев и маг-
незиев карбо-
нат с естест-
вен произход
(например
магнезиева
креда, смяна
магнезиева</p> | <p>Единствено с естествен произход
Необходимостта е призната от
контролния орган</p> |

	варовикова скала)	
25.	Магнезиев сулфат - кизерит	-
26.	Разтвор на калциев хлорид	Третиране на листата на ябълкови дървета след установяване на дефицит от калций. Необходимостта е призната от контролния орган
27.	Сатурачна вар	Необходимостта е призната от контролния орган
27а	Остатъчно вар от производство на сол в условия на вакуум	Само за период до 31.ІІІ.2002 г. Вторичен продукт от производство, в условия на вакуум, на сол от планинска солена вода Необходимостта е призната от контролния орган
28.	Калциев сулфат (гипс)	Единствено с естествен произход
29.	Елементарна сяра	Необходимостта е призната от контролния орган
30.	Микроелементи	Необходимостта е призната от контролния орган
31.	Натриев хлорид	Само от естествен произход (каменна сол) Необходимостта е призната от контролния орган
32.	Каменни брашна (мраморно брашно)	-

Приложение № 2 към чл. 2, ал. 1, т. 2, буква "а"

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 13 от 2006 г.)

Продукти за растителна защита

Наименование	Описание, условия за употреба
1	2
Екстракт от <i>Azadirachta indica</i> (ниим)	Инсектицид. Разрешен за използване единствено след провеждане на изпитване и регистрация в страната Необходимостта е призната от контролния орган
Пчелен восък Желатин	В овощарството при присаждане Инсектицид. Разрешен за използване единствено след провеждане на

	биологично изпитване и регистрация в страната. Забранено е използването на желатин, добит от преживни животни
Хидролизирани протеини	За примамки. Разрешени за използване единствено след провеждане на биологично изпитване и регистрация в страната и само в разрешени употреби в комбинация с други подходящи продукти от това приложение. Забранено е използването на хидролизирани протеини, добити от преживни животни
Лецитин	Фунгицид. Разрешен за използване единствено след провеждане на биологично изпитване и регистрация в страната
Екстракт (воден разтвор) от <i>Nicotiana tabacum</i>	Инсектицид. Разрешен за използване единствено след провеждане на биологично изпитване и регистрация в страната Приложен ограничено само срещу листни въшки по субтропичните овощни култури и тропични култури в началото на вегетационния период. Необходимостта е призната от контролния орган. Само за период до 31.ІІІ.2002 г.
Растителни масла (предимно масло от мента, бор, кимион)	Инсектицид, акарицид, фунгицид и вещество, инхибитор на покълването. Разрешен за използване единствено след провеждане на биологично изпитване и регистрация в страната
Екстракт от <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Инсектицид. Разрешен за използване единствено след провеждане на биологично изпитване и регистрация в страната. Необходимостта е призната от контролния орган
Екстракт от <i>Quassia amara</i>	Инсектицид с репелентно действие. Разрешен за използване единствено след провеждане на биологично изпитване и регистрация в страната
Екстракт от <i>Derris spp.</i> , и <i>Lonchocarpus spp.</i> , <i>Terphrosia spp.</i>	Инсектицид. Разрешен за използване единствено след провеждане на биологично изпитване и регистрация в страната Необходимостта е призната от контролния орган
Препарати на ба-	Единствено без да са генетично

зата на <i>Bacillus thuringiensis</i>	модифицирани
Препарати на ба- зата на грануло- зен вирус	Разрешени за използване единстве- но след провеждане на биологично изпитване и регистрацията в страната. модифицирани
Диамониев фосфат	Атрактант. За уловки
Метаалдехид	За голи охлюви За уловки, имащи репелентно дей- ствие срещу гризачи
Феромони	Само за период до 31.ІІІ.2006 г. Атрактант. За полова дезориентация Само в уловки и диспенсери
Пиретроиди (само делтамет- рин или ламбда- цихалотрин)	Инсектицид Само в уловки със специфични атрактанти Само срещу <i>Batrocera oleae</i> и <i>Ceratitis capitata</i> Необходимостта е призната от контролния орган
Мед под форма на меден хидроксид, меден оксихлорид, меден сулфат и меден оксид	Фунгицид. Необходимостта е призната от контролния орган До 6 кг мед на хектар за година. За многогодишни култури до 38 кг мед на хектар за 2006 г., до 36 кг мед на хектар за 2007 г., до 34 кг мед на хектар за 2008 г., до 32 кг мед на хектар за 2009 г. и до 30 кг мед на хектар за следващите години.
Калиев сапун (мек сапун)	Инсектицид
Сероваров разтвор	Фунгицид, акарицид, инсектицид Необходимостта е призната от контролния орган
Парафинови масла	Инсектицид, акарицид
Минерални масла	Инсектицид, фунгицид. Единствено за овощни култури, лозя, маслинови дървета и тропични култури Само за период до 31.ІІІ.2002 г. Необходимостта е призната от контролния орган
Калиев перманганат	Фунгицид, бактерицид. Единствено за овощни култури, лозя и маслино- ви дървета
Кварцов пясък	Репелент
Сяра	Фунгицид, акарицид, репелент
Железен (ІІІ) ортофосфат	Молускицид (срещу безгръбначни животни)

Етилен	За форсиране на процеса на зреене при банани, киви и каки (райска ябълка); за предизвикване на цъфтеж при ананаса. Необходимостта е призната от контролния орган.
Калциев хидроксид	Фунгицид. Само при овощни дървета, включително в разсадници, за контрол на <i>Nectria galligena</i> .

Приложение № 3 към чл. 3, ал. 1, т. 2

Съставки със земеделски произход, които не са произведени по биологичен начин

1. Растителни непреработени продукти и производните им продукти

1.1. Ядливи плодове, ядки и семена

Желъди

Quercus spp.

Орехи от кола

Cola acuminata

Цариградско грозде

Ribes uva-crispa

Плодове на ядивна пасифлора

Passiflora edulis

Сушени малини

Rubus idaeus

Сушено червено френско грозде

Ribes rubrum

1.2. Ядливи подправки и билки

Пипер (Peruvian)

Schinus molle L.

Семена от хрян

Armoracia rusticana

Lesser galanga

Alpinia officinarum

Цветове на сафлор

Carthamus tinctorius

Кресон

Nasturtium officinale

1.3. Разни

Водорасли, включително и морски водорасли

2. Растителни преработени продукти

2.1. Семена и масла, дори рафинирани, които не са претърпели химическа обработка, получени от растения извън следния списък:

Какао

Theobroma cacao

Кокосов орех

Cocos nucifera

Маслина

Olea europaea

Слънчоглед

Helianthus annuus

Маслодайна палма

Elaeis guineensis

Рапица

Brassica napus, rapa

Сафлор

Carthamus tinctorius

Сусам

Sesamum indicum

Соя

Glycine max

2.2. Захари, нишестета и други продукти от житни растения и грудки (клубени)

Захар от цвекло

до 1.IV.2003 г.

Фруктоза

Оризovo брашно

Безквасен хляб

Нишесте от ориз и восъчна царевица, непретърпели химическа обработка

2.3. Разни

Грахово брашно

Pisum spp.

Ром: само такъв, получен от сок от захарна тръстика

Кирш (вишнево бренди), приготвено на базата на плодове и ароматични вещества

3. Животински продукти

Водни организми, които не са получени от аквакултури и са разрешени за използване в конвенционалното производство на храни

Пълномаслено мляко на прах

до 31.VIII.2001 г.

Желатин

Лактоза

до 31.VIII.2001 г.

Суроватка на прах "herasuola"

Приложение № 4 към чл. 3, ал. 1, т. 3

Съставки от неземеделски произход

1. Хранителни добавки, включително консерванти

Наименование		Специфични условия
1		2
E 170	Калциеви карбонати	Всички разрешени функции, с изключение оцветяване
E 270	Млечна киселина	-
E 290	Въглероден двуокис	-
E 296	Ябълчена киселина	-
E 300	Аскорбинова киселина	-
E 306	Екстракт, богат на токоферол	Антиоксидиращ в мазнините и маслата
E 322	Лецитини	-
E 330	Лимонена киселина	-
E 333	Калциев цитрат	-
E 334	Винена киселина (L (+) -)	-
E 335	Натриев тартрат	-
E 336	Калциев тартрат	-
E 341	(I) Калциев фосфат	Набухvatел за ферментиращо брашно
E 400	Алгинова киселина	-
E 401	Натриев алгинат	-
E 402	Калиев алгинат	-
E 406	Агар-агар	-
E 407	Карагенан	-

E 410	Брашно от зърна на рожков	-
E 412	Брашно от зърна на гуар	-
E 413	Гума трагаканта	-
E 415	Гума ксантан	-
E 416	Гума карайа	-
E 422	Глицерол	Растителни екстракти
E 440	Пектин	-
E 500	Натриеви карбонати	-
E 501	Калиеви карбонати	-
E 503	Амониеви карбонати	-
E 504	Магнезиеви карбонати	-
E 516	Калциев сулфат	Консервант
E 524	Натриев хидроксид	Обработка на повърхност на луга при производството на хляб
E 551	Силициев двуокис	Противослепващ за билки и подправки
E 938	Аргон	-
E 941	Азот	-
E 948	Кислород	-

2. Ароматични вещества по смисъла на Наредба № 45 от 1995 г. за хигиенните норми и изисквания за добавките в хранителните продукти (ДВ, бр. 110 от 1995 г.)

3. Вода и сол

Питейна вода

Сол (натриев или калиев хлорид като базови съставки), използвани обикновено при преработката на хранителните продукти.

4. Препарати на базата на микроорганизми

Заготовки на базата на микроорганизми, които се използват обикновено при преработка на хранителни продукти, с изключение на модифицирани по генетичен път микроорганизми.

5. Минерали, витамини, аминокиселини и други азотни съединения по смисъла на Наредба № 45 от 1995 г. за хигиенните норми и изисквания за добавките в хранителните продукти (ДВ, бр. 110 от 1995 г.).

Приложение № 5 към чл. 3, ал. 1, т. 4

Технологични добавки и други продукти, които се разрешават при преработка на съставки от земеделски произход, произведени по биологичния начин на производство

Наименование	Специфични условия
1	2
Вода	-
Калциев хлорид	Коагулиращ агент
Калциев карбонат	-

Калциев хидрооксид	-
Калциев сулфат	Коагулиращ агент
Магнезиев хлорид	Коагулиращ агент
Калиев карбонат	Сушене на грозде
Натриев карбонат	Производство на захар
Лимонена киселина	Производство на масла и хидро- лиза на нишесте
Натриев хидроксид	Производство на захар, произ- водство на масла от семе на рапица (Brassica spp.) само за период до 31.III.2002 г.
Сярна киселина	Производство на захар
Изопропанол (propan-2-ol)	В процеса на кристализация в производството на захар само за период до 31.XII.2006 г.
Въглероден двуокис	-
Азот	-
Етанол	Разтворител
Танинова киселина	Подпомагане на филтрацията
Овалбумин	-
Казеин	-
Желатин	От непрехивни животни
Ихтиокол	-
Растителни масла	Омазняващ агент срещу образу- ване на пяна
Гел или колоиден разтвор на силициев двуокис	-
Активен въглен	-
Талк	-
Бентонит	-
Каолин	-
Почва с диатомея (кремъчни водорасли)	-
Перлит	-
Лешникови черупки	-
Оризovo брашно	-
Пчелен восък	Освобождаващ агент
Восък от	Освобождаващ агент
Карнаубска палма	

Продукти на база микроорганизми и ензими:

Всякакъв продукт на база микроорганизми и ензими, който се използва обикновено като технологична добавка при преработката на хранителни продукти, с изключение на генетично модифицирани микроорганизми.



Приложение № 7 към чл. 5, ал. 2



Приложение № 8 към чл. 15, ал. 4

